

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521201457
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1521201457.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX F., a otca F. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt XXX XX G., za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, 851 01 Bratislava, v konaní o návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt H. X, XXX XX B. a I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt E. X, XXX XX B., zastúpených JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom Sibírska 4, 831 02 Bratislava, a ex offio o uloženie výchovného opatrenia, na odvolanie navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.06.2022, č.k. 22P/19/2021-256, a o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní zamietá.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 16.06.2022, č.k. 22P/19/2021-256, návrh zamietol (výrok I.), uložil výchovné opatrenie maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že určil nad jej výchovou dohľad (výrok II.), zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava V č.k. 60PPom/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021 (výrok III.), o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IV.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 30, § 45 ods. 2, 3, § 37 ods. 1, 2 písm. b) Zákona o rodine, § 2, ods. 1, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, keď na základe vykonaného dokazovania výsluchom účastníkov konania, svedka H. D., pohovorom s maloletou, štetím pomerov v bydlisku matky, lekáarskymi správami, správami zo školy, oboznámením sa s obsahom pripojených relevantných spisov zo súvisiacich konaní týkajúcich sa maloletej, ako aj ďalším na vec sa vzťahujúcim relevantným spisovým materiálom, dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov – starej matky maloletej a jej manžela. Konštatoval, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/58/2013-50 zo dňa 09.05.2013, schválenou rodičovskou dohodou zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 220 eur mesačne. Uznesením č. k. 60PPom/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021

nariadeným neodkladným opatrením bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti starej matky A. B. na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že orgánmi činnými v trestnom konaní nebola preukázaná dôvodnosť závažného podozrenia z protiprávneho konania voči maloletej zo strany tretej osoby, ktorá bola v dôsledku spôsobu života matky v čase, kedy malo dôjsť ku skutku prítomná v jej živote. Správami zo šetrenia pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok (ďalej ÚPSVaR Pezinok), ako aj výsluchom manžela matky mal za preukázané, že na rozdiel od stavu v čase podania návrhu, je matka aktuálne schopná dostatočne zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú popri osobnej starostlivosti o najmladšie dieťa v rámci svojich možností a v rozsahu, ktorý nemá za následok ohrozenie zdravého psychického a fyzického vývinu maloletej. Túto skutkovú okolnosť považoval za potvrdenú správou kolízneho opatrovníka a to napriek tomu, že starostlivosť zo strany matky a predovšetkým podmienky, ktoré má vytvorené v kontexte s jej osobným životom nie sú v súlade s predstavami navrhovateľky a po materiálnej stránke sú slabšie ako podmienky bývania u navrhovateľov, ktorým bola dočasne zverená do starostlivosti v čase prejavovania podozrenia zo sexuálneho zneužívania maloletej zo strany vtedajšieho spolubývajúceho matky J. K. (ktoré napokon preukázané nebolo). Zdôraznil prvoradú úlohu biologického rodiča v živote každého dieťa a v neposlednom rade aj psychologické emocionálne potreby maloletej, ktorej frustráciu z odlúčenia od matky konštatovala v znaleckom posudku vypracovávanom pre potreby OČTK znalkyňa PhDr. Mg. Elena Fortis. PhD., keď maloletá zjavne nesprávne v rozpore so skutočným stavom veci interpretuje aktuálne odlúčenie od matky ako odvrhnutie, resp. bolestné odmietanie zo strany samotnej matky. Prirodenú emocionálnu naviazanosť maloletej na matku, jej kontinuálne pozitívny vzťah k matke ako aj túžbu po jej prítomnosti v jej živote mal súd za potvrdený aj vyjadrením samotnej maloletej (napriek prezentovanému zmiereniu sa so situáciou, v ktorej sa na základe neodkladného opatrenia nachádzala). Poukázal na rozpor so zdravým psychickým vývinom dieťaťa, keď maloletá v prostredí navrhovateľov vníma ich nepriateľské naladenie a kritický postoj voči jej matke, zjavné tak z obsahu návrhu, ako aj z priebehu celého súdneho konania, podaní a prednesov navrhovateľky, ktorá sa evidentne snaží presadiť vlastné predstavy o výchove a starostlivosti o maloletú.

4. Hoci v konaní nebolo spochybnené, že navrhovateľka má spoločne s jej manželom vytvorené podmienky pre osobnú starostlivosť o maloletú, súd prvej inštancie nevzhliadol žiaden dôvod, ktorý by mal viesť v súčasnosti k ďalšiemu odlúčeniu, resp. dlhšiemu odňatiu maloletej matke proti jej vôli a proti prirodzenej potrebe dieťaťa. Uviedol, že takéto opatrenie by okrem jeho bezpredmetnosti rozhodne nebolo v najlepšom záujme maloletej. Konštatoval, že maloletá má v prvom rade právo na výchovu a starostlivosť jej rodičov, resp. matky za pomoci jej nového manžela, ktoré osoby predstavujú v jej živote prirodené a kľúčové rodičovské vzory. Navrhovateľmi požadovaný zásah do rodinného života vnučky súd prvej inštancie nepovažoval za nevyhnutný.

5. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú, hoci pravdepodobne v nižšom materiálnom i hygienickom štandarde, než je tomu u navrhovateľov, pričom však táto skutočnosť nezakladá legitímny dôvod, aby bola matka nedôvodne obmedzovaná vo výkone jej rodičovských práv, ktoré chce a môže vykonávať. Nakoľko návrh v čase rozhodovania súdu smeruje fakticky predovšetkým k zabezpečeniu objektívne lepších životných podmienok pre dieťa u navrhovateľov, než je tomu u matky, táto skutočnosť nepredstavuje zákonný dôvod na odňatie dieťa rodičovi rozhodnutím súdu, keď ohrozenie riadnej výchovy maloletej v konečne stabilnom výchovnom prostredí, ktoré jej medzičasom v priebehu konania vytvorila matka, nebolo v konaní žiadnym relevantným spôsobom preukázané. Pokiaľ ide o zabezpečenie osobnej starostlivosti a prípravy maloletej do školy, súd prvej inštancie dokazovaním nemal preukázané ani to, že by matka svoje rodičovské povinnosti v uvedených smeroch pred neodkladným zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľky zanedbávala. Po začatí konania si matka usporiadala aj svoje osobné a bytové pomery, pričom v ostatnej správe zo šetrenia pomerov matky sa konštatuje, že matka má vytvorené síce skromné, ale vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o dieťa, pričom v priebehu konania reálnym prístupom k stavebným úpravám rodinného domčeka, ktorý majú s manželom v užívaní, v záujme zabezpečenia súkromia maloletej s cieľom zlepšenia týchto podmienok preukázala, že má skutočne úprimný záujem riadne zabezpečovať po všetkých stránkach starostlivosť o maloletú v záujme jej všestranne priaznivého vývoja. Túto skutočnosť potvrdil aj otec maloletej, ktorý je s podmienkami u matky oboznámený a evidentne rešpektuje a váži si novú rodinu, ktorú si bývalá partnerka založila.

Momentálne sa z hľadiska partnerského života matka nenachádza v ťaživej situácii, je teda v živote dostatočne stabilizovaná, schopná poskytnúť zázemie aj svojmu dieťaťu, resp. deťom.

6. Súd prvej inštancie poukázal na paralelu výchovného prostredia matky maloletej s výchovným prostredím, ktoré sa podaným návrhom snažila zabezpečiť navrhovateľka aj pre maloletú A.. Výchova, ktorá má byť maloletej dopriata podľa predstáv navrhovateľky je totiž výchova, akú podstúpila sama matka zjavne s obdobnými osobnými predispozíciami ako má v súčasnosti jej dcéra.

7. Uviedol, že aj keď nevyrovnaný spôsob života matky pred podaním návrhu mohol u navrhovateľov vyvolať obavy z existujúceho rizika pre zdravý vývin maloletej, vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že matka sa následne svojich rodičovských povinností po narodení tretieho dieťaťa už z manželstva zhostila s plnou zodpovednosťou. Na strane matky nebolo zistené zneužívanie jej rodičovských práv, naopak v priebehu konania došlo k želateľnému stavu, k naplneniu ktorého je štát viazaný aj s poukazom na jeho pozitívny záväzok (podpora rodinného života, konať pozitívne a vytvárať podmienky k ochrane rodinného života, dočasnosť opatrení vyňatia dieťaťa z rodinného prostredia a vykonávať aktívne kroky resp. opatrenia vedúce k obnove rodiny hneď, ako to bude možné), nakoľko došlo k usporiadaniu pomerov matky, ktoré umožnia obnovenie plnohodnotného vzťahu dieťaťa a matky a naplnenie práva dieťaťa na starostlivosť jeho rodičov.

8. Súd prvej inštancie sa pri vyhodnocovaní vykonaného dokazovania zameril výlučne na preukázanie splnenia zákonných podmienok na náhradnú osobnú starostlivosť, z hľadiska ktorého rozhodovania neboli podstatné príjmy účastníkov konania, resp. rodičov (ktoré by mali relevanciu pri vyhovení návrhu a stanovení ich vyživovacej povinnosti) a ani príjmy manžela matky a ich záväzky, ktoré skutočnosti súd nepovažoval za relevantné z hľadiska preskúmania schopnosti a podmienok na zabezpečenia riadneho osobného výkonu rodičovských práv a povinností matky, ktoré boli navrhovateľmi spochybnené. Bral do úvahy, že napriek nedostatku dôkazov z protiprávneho konania voči maloletej vzhľadom na jej predchádzajú anamnézu nemožno ani vzniknuté podozrenie zľahčovať a ponechať bez povšimnutia a rovnako nemožno vylúčiť ani riziko opätovného zakolísania matky v prípade ďalšieho upadnutia do krízovej životnej situácie, ktoré riziko prinášané životom všeobecne však nemôže byť dôvodom na vylúčenie matky zo života dieťaťa v čase, kedy je osobnú starostlivosť o maloletú schopná riadne zabezpečiť. Na elimináciu práve tohto rizika v najlepšom záujme maloletej bude nariadil podľa § 37 ods. 1, 2 písm. b) Zákona o rodine nad výchovou maloletej dohľad, keď kolízny opatrovník, ktorému výkon dohľadu vyplýva z osobitných predpisov, je okrem kontroly kontinuálneho zabezpečovania riadnej starostlivosti o maloletú schopný matke poskytnúť v prípade núdze aj adekvátne sociálnoprávne, resp. iné potrebné odborné poradenstvo.

9. Súd prvej inštancie podľa § 363 CMP, dôvodiac odpadnutím podmienok pre ďalšie trvanie neodkladnej úpravy v zmysle vykonaného dokazovania v merite veci, zrušil výrokom III. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že výrokom III. sú účastníci konania viazaní podľa § 238 ods. 3 CSP dňom jeho doručenia, kedy sa plne obnovujú účinky rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 20P/58/2013-50, zo dňa 09.05.2013 ktorým je maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

10. Proti rozsudku podali prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie navrhovateľa, navrhujúc rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie obnoviť stav platný podľa uznesenia Okresného súdu Bratislava V č.k. 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021, prípadne rozsudok zmeniť a ich návrhu vyhovieť. Namietali nedostatočne zohľadnenie najlepšieho záujmu maloletej, nezákonnosť a nedostatočné zdôvodnenie rozsudku, necitovanie právnych noriem, nevykonanie dostatočného dokazovania a nezohľadnenie ich písomných vyjadrení. Namietali, že súd dostatočne nepreveril ich tvrdenia o trvalo neusporiadanom živote matky, ktorá maloletej nedáva žiadne darčeky, nezavolá jej a nenariadil jej podrobenie sa testom na návykové látky. Namietali, že súd nehodnotil okolnosť, že maloletá bola sexuálne zneužitá odsúdeným L. E. (rozsudok OS BA V, sp. zn. 7T/32/2019). Uviedli, že v čase rozhodnutia súdu nebolo právoplatne rozhodnuté v trestnej veci obvineného J. K., ČVS: ORP-47/1-VYS-B52021. Poukázali na záver znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis, PhD. (znalecký posudok pre účely trestného konania ČVS: ORP-47/1-VYS-B5-2021), že maloletá „nefabuluje na chorom podklade, ale jej konanie je podmienené s vývinovou úrovňou a nepriaznivým vplyvom sociálneho prostredia primárnej rodiny, maloletá vyrastá v nepriaznivom výchovno-edukačnom prostredí domova, s opakovaným narušením vzťahovej väzby k matke, na ktorej je emocionálne závislá a zároveň

frustrovaná z odmietnutia matkou), čo podľa navrhovateľov svedčí o nepriaznivom vplyve matky na maloletú. Hoci znalkyňa tiež uviedla, že na maloletú má negatívny emocionálny vplyv jej odlúčenie od matky, tento výrok nemožno vykladať izolovane, keď sa z neho nedá usúdiť, že by opätovne vytvorenie trvalých kontaktov maloletej s matkou malo mať na ňu priaznivý vplyv. Mali za to, že matka mala na maloletú zlý vplyv a vystavovala ju priamemu ohrozeniu. Znalkyňa ďalej uviedla, že „z psychodiagnostiky vyplýva, že maloletá poškodená môže mať v oblasti sexuality a sexuálneho spôsobu života sprostredkované informácie prostredníctvom sociálnych sietí, bez porozumenia vnímaného a bez adekvátneho vysvetlenia dospelou osobou, avšak nebola zistená existencia jej osobnej skúsenosti“. Uvedený záver znalkyne je však v rozpore s rozsudkom o odsúdení L. E., čo malo byť dôvodom aby konajúci súd zaobstaral nový znalecký posudok. Poukázali na opis bývania Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok, v správe zo dňa 02.09.2021 (nehnutelnosť, v ktorej má maloletá bývať pozostáva v podstate len z jednej obytnej miestnosti a príslušenstva, kde má bývať matka s manželom jeho matka a ďalšia maloletá dcéra G.), v ktorej nemôže byť priestor pre dôstojné bývanie a plnenie si školských povinností maloletej. Matka s manželom síce rodinný dom rekonštruujú, avšak v čase rozhodovania nebolo zrejmé, v akom stave sa nehnuteľnosť nachádza, a nie je to zrejmé ani z matkou predložených fotografií. Bytové podmienky pre výchovu maloletej v čase šetrenia pomerov neboli hodnotené ako vhodné pre výchovu maloletej a jej zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Namietali postup súdu, ktorý sa nepresvedčil o skutočnom stave nehnuteľnosti aktualizovaným šetrením. Poukázali na vyjadrenie maloletej (že je u babky spokojná a akceptuje situáciu), na pozitívne hodnotenie Spojenej školy internátnej na M. N. H. B. a hodnotenie školskej psychologičky, ktoré sú zásluhou navrhovateľky. Mali za to, že v konaní nebola dostatočne preukázaná schopnosť matky zabezpečiť pre maloletú riadne bývanie a plnenie školských povinností, naopak, zlepšenie u maloletej v tomto smere bolo preukázané u navrhovateľky. Tvrdili, že manžel matky sa k nej správa vulgárne. Mali za to, že celková nekvalita života maloletej u matky prevažuje nad jej záujmom podporovať biologické väzby s matkou. Nebolo preukázané, že matka chce a môže vykonávať svoje rodičovské práva. Uvedli, že ich zámerom je uchrániť maloletú pred negatívnymi vplyvmi, ktoré jej u matky hrozia (asociálny život matky, drogy, alkohol, neustále sťahovanie sa a najmä sexuálne obťažovanie). Podotkli, že aj maloletý F. (syn matky) je v ich starostlivosti a dobre prospieva. Nie sú stotožnení so vzorom matky, ktorá vedie neusporiadaný život, vystavuje maloletú nebezpečenstvám sexuálneho zneužívania, necháva ju osamote bez dozoru, nedáva jej žiadne darčeka k sviatkom, nezabezpečuje jej skutočný domov a pod. Za potrebné považovali zohľadniť plnenie školských povinností a celkovú aktivitu maloletej, ktorá je vďaka navrhovateľke na neporovnateľne vyššej úrovni, pričom súd nehodnotil prospech maloletej v čase u matky. Tvrdili, že matka sa o maloletú nebude zaujímať a pomáhať so školou. Krátkodobá zmena, resp. snaha sa javí zo strany matky ako účelová a nebolo preukázané, či ide o stav trvalý. Súd vo veci nariadil výchovné opatrenie z čoho vyplýva pochybnosť o bezpečnosti a zdravom prostredí maloletej u matky. Namietali záver o odpadnutí podmienok na ďalšie trvanie neodkladného opatrenia č.k. 60PPom/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021 (dočasné zverenie maloletej do starostlivosti navrhovateľky do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) v zmysle § 363 CMP a viazanosťou výroku III. rozsudku dňom jeho doručenia podľa § 238 ods. 3 CSP. Súd v rozhodnutí necitoval ust. § 363 CMP, § 238 ods. 3 CSP a neuviedol v čom odpadli dôvody na neodkladnú úpravu, ktoré však nemožno odvodzovať z iných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku.

11. Okresná prokuratúra Bratislava V zotrvala na svojich návrhoch a vyjadreniach prednesených v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolanie navrhovateľov považovala za nedôvodné, navrhujúc rozsudok ako vecne správny a v súlade so záujmom maloletej potvrdiť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je riadne odôvodnené a vychádza z náležite zisteného skutkového stavu zabezpečeného vykonaním dostatočného dokazovania. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a následne vec aj správne právne posúdil. Uviedla, že pokiaľ sa navrhovatelia okrem iného odvolávajú na závery znalkyne PhDr. Mgr. Eleny Fortis, PhD. zo znaleckého posudku vypracovaného na účely trestného konania voči obvinenému J. K. stíhaného za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. g) Trestného zákona, toto bolo uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava V, sp. zn. 2Pv/76/21/1105-29 zo dňa 13.07.2022 podľa § 215 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku zastavené, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie (uvedené uznesenie nebolo v čase vydania rozhodnutia právoplatné). Opakovane prednášaným argumentom je, že maloletá mala byť preukázateľne sexuálne zneužívaná zo strany odsúdeného L. E., čo prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nezohľadnil. Okrem skutočnosti, že uvedené trestné stíhanie nesúvisí s prejednávanou vecou, poukázala na odôvodnenie uznesenia o zastavení trestného stíhania 2Pv/76/21/1105-29 zo

dňa 13.07.2022. Poukázala na argumenty odvolateľov, že z psychodiagnostiky maloletej v trestnom konaní (negatívny emocionálny dopad z odlúčenia s matkou) sa nedá usúdiť ani tvrdiť, že by opätovne vytvorenie trvalých kontaktov maloletej s matkou malo mať priaznivý vplyv na maloletú, alebo bolo v jej najlepšom záujme maloletej a ich presvedčenie, že celková nekvalita života maloletej u vlastnej matky prevažuje nad jej záujmom podporovať jej väzby s matkou. Zdôraznila, že navrhovatelia opomínajú skutočnosť, že náhradná starostlivosť je len dočasné opatrenie, ktorého účelom je obnovenie starostlivosti zo strany biologických rodičov dieťaťa, a preto nie je vôbec na mieste úvaha, či vytvorenie trvalého kontaktu maloletej s matkou má priaznivý vplyv na maloletú a či je v jej najlepšom záujme. Zdôraznila, že náhradná osobná starostlivosť môže byť nariadená iba za predpokladu preukázania záujmu maloletého dieťaťa a preto v tejto súvislosti na osobu ktorej má byť maloleté dieťa takto zverené sú kladené kvalifikované požiadavky, najmä osobnostné, ktoré majú zaručiť, že náhradná osobná starostlivosť bude vykonávaná v záujme maloletého dieťaťa. Navrhovateľka má preukázateľne naštrený vzťah s matkou maloletej (svojou dcérou), ktorej vo vzájomnej komunikácii vyká, pričom nemožno opomenúť aj okolnosti komplikovanej realizácie styku maloletej s matkou, kedy sa prekážky vyskytovali viac menej na strane navrhovateľky (ktorá si diktovala kedy, kde a za akých okolností sa stretnutie uskutoční hoci mala vedomosť, že matka má ďalšie maloleté dieťa, ktorému je potrebné prispôbiť denný režim a sama má lepšie podmienky na zrealizovanie stretnutia). Potom aj takáto skutočnosť môže ovplyvniť maloletú a jej vnímanie vlastnej matky, ktorú aktuálne interpretovala ako zavrhnutie. Mala za to, že práve navrhovateľka svojim a priori negatívnym postojom voči matke rozhodne pre maloletú nevytvára vhodné prostredie pre jej zdravý psychický vývin. Je viac ako dôvodná obava, že navrhovateľka by sa žiadnym spôsobom nesnažila prispieť k obnoveniu biologickej rodiny maloletej, práve naopak, matku by vylúčila z akéhokoľvek spolužitia, resp. výchovného pôsobenia tak, že by mohlo nezvratným spôsobom dôjsť k narušeniu vzťahovej väzby medzi matkou a maloletou, ktorá už čas doterajšieho odlúčenia od matky vnímala ako odmietnutie zo strany matky. Navrhovateľka v rozpore s najlepším záujmom maloletej bagatelizuje úlohu matky v jej živote, napriek tomu, že maloletá má k matke vytvorené silné citové puto a k matke sa jednoznačne vrátiť chce.

12. Matka vo vyjadrení zo dňa 22.08.2022 k odvolaniu navrhovateľov navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Rozsudok nepoškodzuje záujmy maloletej, je odôvodnený a uviedla, že navrhovateľka jej maloletú do starostlivosti neodovzdala. Namietla nepravdivé tvrdenia navrhovateľov o jej spôsobe života a starostlivosti o maloletú. Maloletá nepochádza zo zanedbaného prostredia. Žije usporiadaným životom, je vydatá, deťom dáva darčeky primerane svojim príjmom a sociálnemu statusu, s deťmi si píše pokiaľ navrhovateľka nevyvíja deťom mobil, prípadne im nezakazuje s ňou komunikovať. Neužíva psychotropné a omamné látky, žije v spoločnej domácnosti s manželom, jeho matkou a spoločnou dcérou. Obývajú starší rodinný dom, ktorý postupne s pomocou príbuzných a širokej rodiny rekonštruujú. O svoje deti má skutočný a pravidelný záujem, avšak navrhovateľka zakazuje deťom s ňou komunikovať, prípadne jej stretnutie s deťmi odmietne alebo ho nevhodne skráti. Uviedla, že rozsudok OS BA V, sp. zn. 7T/32/2019 nemá na toto rozhodnutie súdu žiadny vplyv. Vyjadrenia navrhovateľky sú účelové a poškodzujú jej meno a najlepší záujem maloletej. Ide o zneužitie informácií navrhovateľkou, ktorá ju týmto spôsobom trvale ako matku vo vzťahu k maloletej diskriminuje a narušuje ich vzťahovú väzbu. Poukázala na závery znaleckého posudku PhDr. Eleny Fortis PhD. (pre účely trestného konania ČVS: ORP-47/1-VYS-B5-2021), že na maloletú má negatívny emocionálny vplyv jej odlúčenie od matky, pričom zo psychodiagnostiky nevyplýva, že by maloletá mala osobnú skúsenosť v oblasti sexuality a sexuálneho spôsobu života. Nesúhlasila s nariadením ďalšieho znaleckého posudku a vystavovanie maloletej ďalšej záťaži. Je pravdou, že počas života s A. sa sťahovala celkovo 6x, čo súviselo s jej sociálnym a ekonomickým statusom. Aktuálne od roku 2021 žije na stabilnej adrese, v stabilnom vzťahu, je vydatá, žije rodinným stálym spôsobom života, bez alkoholu, užívania omamných a psychotropných látok. Má vzťah ku všetkým svojim trom deťom a morálne neohrozujem ani jedno z nich. Svoju dcéru bezpodmienečne miluje a dáva jej to pri každej príležitosti najavo. Svoje bytové a sociálne podmienky s manželom prerábajú, rekonštruujú a aktuálne sú vhodné pre výchovu dieťaťa a jej zdravý vývin. Maloletá bude mať samostatnú izbu. Došlo k usporiadaniu jej sociálno-ekonomickej situácie s trvalým charakterom. V jej hlavnom záujme je naplniť plnohodnotný vzťah s maloletou a právo maloletej na starostlivosť od oboch rodičov. Nie je pravdou, že sa jej manžel k nej chová hrubo a vulgárne. Deťom zabezpečuje pozornosť, darčeky a základné potreby, preukázaním náklonnosti tak ako sa dá. S manželom vytvorila pre rodinu vhodné prostredie trvalej povahy. Uviedla, že maloletá sa navrhovateľky bojí. Navrhovateľka nie je vyrovnaná so vzťahom k nej ako ku svojej dcére, učila ju nenávisti k jej otcovi a vstupovala jej osobne do každého vzťahu. Jej syna získala do náhradnej osobnej starostlivosti v čase, kedy jej neboli jasné právne dôsledky tohto konania. Výsledkom je vážne narušený ich vzájomný vzťah

a zničená väzba medzi ňou maloletým synom. Navrhovateľka svojím konaním (krik, povely, odobratie mobilu, zákaz komunikácie s ňou ako matkou) deti zastrašuje a v podstate zneužíva jej syna F. proti nej. Vytvára nezdravé výchovné prostredie a súperenie medzi deťmi. Za uplynulé obdobie môže prísť k trvalému narušeniu jej citovej väzby s maloletou, tak ako sa to stalo v prípade prvorodeného syna. Ako problematické hodnotí umiestnenie maloletej do Spojenej internátnej školy kam podľa jej názoru nepatrí. Navrhovateľka konala účelovo, jednak z pohľadu finančného prospechu, sociálneho statusu, odľahčenia starostlivosti o deti (internátna škola). Má záujem aby maloletá navštevovala základnú školu v mieste jej trvalého pobytu, čo považuje za pozitívne pre maloletú a aj normálne. S dohľadom súhlasila, zobrala ho na vedomie a nehodnotí ho negatívne. Ohradila sa voči stanovisku navrhovateľov, že celková nekvalita života maloletej u vlastnej matky prevažuje nad jej záujmom podporovať ich biologické väzby.

13. Navrhovatelia vo vyjadrení zo dňa 08.09.2022 namietali tvrdenie o bránení v styku matke s maloletou (iba ak išlo o objektívne prekážky napr. choroba, rodinné dôvody a pod.). Poukázali na nedostatočný záujem matky o syna F.. Uviedli, že matka bezdôvodne nesúhlasila s krstom syna F., preto ju navrhovateľka požiadala aby nerobila scény na krste maloletej o ktorom ju upovedomila. Poukázali na správy F. matke, ktorý ju vníma ako vysoko problémovú. Bývanie, v ktorom sa momentálne matka nachádza nie je vhodné pre ňu ani pre deti ako to uviedol aj ÚPSVaR Pezinok. Nie je pravda, že by sa maloletá bála navrhovateľky, ich vzťah je úplne bežný, majú sa radi. Navrhovateľka nevypína telefóny deťom za účelom bránenia ich kontaktu s matkou (sú vypnuté z dôvodu, ak to deťom bráni v plnení povinností alebo ak sú na telefóne príliš často a pod.). Matka nerešpektuje špeciálne potreby a výchovno-vzdelávacie postupy maloletej a tieto spochybňuje. Maloletá potrebuje kvôli jej diagnózam a stavu špeciálne pomôcky, špeciálny prístup, návštevu psychológa, resp. iných odborníkov, na čo matka nemá finančné prostriedky. Uviedli, že maloletú museli učiť hygienickým a stravovacím návykom. To, že sa matka vydala nie je dôkazom o zmene jej vlastností a o prehodnotení jej vlastného života. Pokiaľ matka bude mať dostatočné možnosti na výchovu všetkých detí, bývanie a finančné zabezpečenie, či emócie, deti za ňou prídu radi. Nesúhlasili s vyjadrením prokuratúry, považujú ho za tendenčné. K prekážkam pri styku s matkou uviedli, že boli väčšinou len zdravotného charakteru, prípadne išlo o plánovaný program detí a pod.. Mali za to, že by bolo vhodné doplnenie dokazovania znaleckým posudkom na posúdenie stavu maloletej a jej vzťahu k matke a k navrhovateľom, vypočúť navrhovateľa a otca maloletej, ňou navrhovaných svedkov, ako aj maloletého syna F. B. a opätovne prešetriť pomery u matky.

14. Matka následne v podaní zo dňa 27.09.2022 zotrvala na svojich predchádzajúcich tvrdeniach a vyjadreniach. Uviedla, že maloletý F. sa jej odcudzil v dôsledku správania navrhovateľky, bráneniu v styku a manipulovania. Stretnutia s ním boli len pod dozorom navrhovateľky a s kontrolovanou témou rozhovorov. Maloletý nevie komunikovať spôsobom ako píše sms z domácnosti navrhovateľky. Deti sú zakaždým vypočúvané a inštruované pred stretnutím s ňou navrhovateľkou. O krste maloletej sa dozvedela od nej náhodou, navrhovateľka ju žiadala, aby nevystupovala ako matka na slávnosti krstu maloletej z dôvodu, že je nežiadúcim elementom. Nakoniec sa udalosti odohrali dôstojne, komunikovala s miestnou farnosťou a krstu sa zúčastnila. Vzhľadom k správaniu sa navrhovateľky a neustálemu vypočúvaniu maloletej obmedzila komunikáciu, lebo navrhovateľka ju neustále spochybňuje. Jej manžel nesúhlasí so vstupom navrhovateľky do ich domácnosti. Navrhovateľka nemá ich dôveru, lebo každý dobrý úmysel z jej strany môže byť nesprávne vyhodnotený a použitý proti nej. Jej aktuálne podmienky na bývanie nie sú dôvodom na odobranie detí. V domácnosti majú zabezpečenú vodu, elektrinu, plyn, samostatnú posteľ pre každé dieťa, detskú izbu, samostatnú kúpeľňu a WC, zabezpečené teplo, svetlo. V F. sú dve špeciálne a základné školy o čom informovala terajšiu školu. Zdôraznila, že navrhovateľka jej nesprístupnila nález porúch vzdelávania maloletej, ani jej neoznámila zmenu školy a nástup maloletej do špeciálnej školy (čo zistila až návšteve pôvodnej základnej školy). Navrhovateľka rodičov maloletej nerešpektuje a neoboznamuje ich so závažnými skutočnosťami. Uviedla, že maloletá opakovane počas pobytu v F. prezentuje záujem u nej zostať. Nenamietala návrhy na doplnenie dokazovania. Súhlasila s kontrolou zo strany ÚPSVaR Pezinok. Ponechanie maloletej v jej starostlivosti nemá byť podmieňované ukončenou rekonštrukciou domu a zmenou školy.

15. Otec a kolízny opatrovník písomné vyjadrenie k odvolaniu nepodali.

16. Navrhovatelia v podaní zo dňa 30.06.2023 uviedli, že situácia na strane matky sa nezlepšila, poukazujúc na správu ÚPSVaR Pezinok zo dňa 31.05.2023, z ktorej vyplývajú nie vhodné bytové podmienky matky, k zlepšeniu ktorých nedošlo, pritom vyjadril výhrady ohľadne výchovy a starostlivosti

maloletej u jej matky a dokonca konštatuje, že jej to môže spôsobiť psychické problémy. Spochybnili matkou uvádzaný príjem rodiny. Zopakovali, že matka maloletej v jej veku cca 4,5 roka samú poslala vlakom do O., že keď maloleťá chodila do škôlky chcela ju vyhodiť z okna a zasahovala polícia a matka bola privezená na psychiatrické oddelenie. Žiadali predvolať svedkyňu L. I., ktorá pozná matku a môže sa vyjadriť k jej správaniu sa k maloletej. Poukázali na správu z Centra poradenstva a prevencie od F. F., z ktorej vyplýva, že navrhovateľka má záujem pomáhať maloletej (a navrhli ju vypočuť). Poukázali na nové okolnosti, ktoré nasvedčujú, že návrat maloletej k matke nie je v jej záujme, a síce že dňa 11.09.2022 prišla od matky vyhádzaná a matka nedodrжала termín odovzdania, dňa 27.11.2022 prišla naladená proti celej ich rodine a povedala že sa u matky nadávalo, dňa 11.12.2022 boli porušené pravidlá telefonovania s matkou bez prítomnosti navrhovateľky, dňa 04.02.2023 matka nezabezpečila prípravu maloletej na vyučovanie a maloleťá prišla v zlom psychickom stave (podráždená), u matky nemala režim, dňa 26.02.2023 nebola opäť naučená a hladná, dňa 04.06.2023 prišla od matky doštipaná (zrejme od ploštíc), dňa 30.06.2023 matka v škole urobila scénu s navrhovateľkou, skazila deťom radosť z vysvedčenia a riaditeľke školy oznámila svoj zámer maloletej zo školy odhlásiť (čo preukazovali čestným vyhlásením P. M.). Mali za to, že maloleťá ide do evidentne horšieho prostredia k matke, kde nie je zabezpečený jej zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin.

17. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov dôvodné nie je. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav vecí, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia nevyhnutnosti zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, vrátane zisťovania názoru maloletej, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak splňa podmienky § 220 ods.2 CSP. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové okolnosti, ktoré by súd prvej inštancie nechal do úvahy a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd nezistil nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie majúci za následok porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne právne posúdenie veci alebo nevykonanie náležitého dokazovania, t.j. dôvodnosť odvolacieho návrhu na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a jeho vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako správne poukazuje.

18. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

20. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

22. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

23. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a

spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

24. V nadväznosti na námietky navrhovateľov uvedené v odvolaní o nesprávnych skutkových záveroch súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia, avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, však nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 CSP. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutočný stav veci, na vec aplikoval správny právny predpis (citované v jeho rozhodnutí) a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolacie námietky navrhovateľov nemali za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s prezentovanými závermi súdu prvej inštancie.

25. Náhradná osobná starostlivosť ako jedno z opatrení štátu na zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa, predstavuje jednu zo zákonných foriem náhradnej starostlivosti o dieťa, ktorá je definovaná ako viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov maloletého dieťaťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Pre prístupenie k aplikácii tohto právneho inštitútu musí byť okrem iných naplnená predovšetkým podmienka jeho nevyhnutnosti, t.j. iba v prípade, kedy rodičia skutočne nie sú schopní či ochotní zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť o dieťa (jeho výchovu, denne nevyhnutné činnosti ako je strava, bývanie či ošatenie, zabezpečenie bežnej lekárskej starostlivosti, starostlivosť o školské záležitosti a dohľad nad jej riadnym plnením a zaistenie mimoškolských aktivít dieťaťa podľa jeho schopností a nadania, ale samozrejme v závislosti od materiálnych schopností rodičov, alebo v prípadoch vážneho objektívne preukázaného zanedbávania starostlivosti či zneužívania.

26. Odvolací súd v danom prejednávanom prípade po oboznámení sa s obsahom celého spisového materiálu a odvolacími dôvodmi navrhovateľov, dospel v zhode s názorom súdu prvej inštancie a stanoviskom prokuratúry (kolízny opatrovník vyjadrenie k odvolaniu nepodal) k záveru, že neboli preukázané také skutkové okolnosti na základe ktorých by bolo dôvodné vylúčiť rodičov z osobnej starostlivosti o maloletú odňatím maloletej z osobnej starostlivosti matky a jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (starej matky maloletej a navrhovateľa (manžela navrhovateľky). V predmetnom konaní správne postupoval súd prvej inštancie, pokiaľ kládol dôraz na hodnotenie a objasnenie tých okolností, ktoré by svedčili pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu maloletej a zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti posudzoval ako výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou jeho rodičov. Súd prvej inštancie správne ustálil záver, že nebola naplnená podmienka nevyhnutnosti náhradnej osobnej starostlivosti, ako jedno z opatrení štátu na zabezpečenie riadnej výchovy maloletej, t.j. že rodičia skutočne nie sú schopní či ochotní zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť o maloletú, jej výchovu, denné nevyhnutné činnosti (stravu, bývanie, ošatenie, lekársku starostlivosť, školské záležitosti alebo preukázateľne starostlivosť zanedbávajú). Odvolací súd sa stotožnil aj s postupom súdu prvej inštancie, ktorý súčasne prijal opatrenie na uľahčenie obnovy rodiny

a nad výchovou maloletej nariadil dohľad, zhodnotiac slabšie sociálno-ekonomické podmienky matky, ako možnosť kontroly štátu nad starostlivosťou o maloletú pri súčasnom ponechaní maloletej v jej prirodzenom rodinnom prostredí. Zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov ani odvolací súd nevzhliadol ako jediné možné a nevyhnutné riešenie zabezpečenia starostlivosti o maloletú z dôvodu, že túto nemôžu alebo nie sú schopní zabezpečiť rodičia, resp. matka ktorej bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 20P/58/2013-50 zo dňa 09.05.2013, schválenou rodičovskou dohodou zverená do osobnej starostlivosti.

27. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľov o nevhodných bytových podmienkach na strane matky, tieto boli súdom prvej inštancie dostatočne preukázané a aj správne vyhodnotené. Aj keď tieto sú na nižšej sociálnej úrovni, nebolo preukázané, že v domácom prostredí u matky z týchto dôvodov matka nemôže zabezpečiť a poskytovať maloletej primerané bývanie bez ohrozenia jej zdravia alebo života. Stav bytových podmienok matky v rodinnom dome ktorý podstupuje určitú postupnú rekonštrukciu (v ktorom sa nachádza kuchyňa, oddelené sociálne zariadenie a kúpeľňa, so zabezpečením teplej tečúcej vody, svetla a kúrenia a miesta na spánok a učenie maloletej) nemôžu byť sám o sebe dôvodom na odňatie maloletej z osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu a stanoviskom prokuratúry, že nižší štandard sociálnych a bytových pomerov matky v porovnaní s bytovými pomermi navrhovateľov nemôže odôvodňovať odňatie maloletej z osobnej starostlivosti matky, resp. udržiavanie stavu odlúčenia maloletej od matky, ako to v odvolacom petite navrhujú navrhovatelia. Pokiaľ ide o správu ÚPSVaR Pezinok z 31.05.2023 na ktorú navrhovatelia poukazujú táto pri zhodnotení bytových podmienok matky konštatuje v zásade iba čiastočne zlepšený stav oproti správe z ktorej pri posúdení bytových podmienok vychádzal súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí (čiastočne zmenený stav 2 bytové jednotky). Táto správa (z ktorej taktiež vyplývalo, že zariadenie v dome je skromné, jednoduché, prítomný bol zápach po vlhkosti starého domu, že v druhej bytovej jednotke býva svokra trpiaca schizofréniou /vzájomné vzťahy v rodine sú však pozitívne/, vo dvore bol neporiadok, pri bráne ležali tri malé zapáchajúce mačiatka, v okolí hojdačky bola rozsypaná mulčovací kôra na ktorej sa deti môžu poraniť, interiér celého domu pôsobil tmavo a ponuro), nebola pre odvolací súd zásadná a neznamenal zmena v zistenom skutočnom stave na ktorom súd prvej inštancie svoje rozhodnutie pri hodnotení bytových podmienok matky založil, keď podmienky bývania (z ktorých vychádzal súd prvej inštancie) sa nezhoršili. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s vyhodnotením bytových pomerov na strane matky a správne dospel k záveru o ich primeranosti a dostatočnosti. Odvolací súd nezohľadnil ani konštatovanie sociálnych pracovníkov v uvedenej správe o predpoklade, že maloletá po príchode k matke môže mať psychické problémy (bez konkretizácie), pretože matka čaká ďalšie dieťa a maloletá zrejme bude vypomáhať pri starostlivosti o súrodencov, na ktorých sa bude sústreďovať pozornosť. Odvolací súd má za to, že ide o bežnú situáciu vo viacdenných rodinách a bez preukázania nedostatočnej starostlivosti o maloletú zo strany matky alebo celkového zlyhania matky v starostlivosti o svoje deti nemožno túto okolnosť zatiaľ hodnotiť ako dôvod nevyhovujúceho rodinného prostredia u matky. Odvolací súd sa stotožnil aj s argumentáciou súdu prvej inštancie, že pre rozhodnutie o splnení zákonných podmienok na náhradnú osobnú starostlivosť, neboli podstatné príjmy účastníkov konania, resp. rodičov (ktoré by mali relevanciu iba pri vyhovení návrhu a stanovení ich vyživovacej povinnosti) a ani príjmy manžela matky a ich záväzky. Výška životnej úrovne dieťaťa je všeobecne závislá od materiálnych schopností rodičov a pri posudzovaní potreby vyňatia dieťaťa z jeho rodinného prostredia, nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na prijatie takéhoto opatrenia štátu.

28. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou navrhovateľov o trvalo neusporiadanom živote matky (bez bližšej konkretizácie), že nedáva maloletej darčeky, či nedostatočného záujmu o maloletú. Rovnako ani nevyhnutnosť podrobiť matku testom na užívanie návykových látok, keď počas priebehu celého konania pred súdom prvej inštancie zo žiadnych dôkazov nevyplývala indikácia na potrebu takéhoto dokazovania. Z vykonaného dokazovania ako aj z vyjadrenia samotnej matky vyplýva, že sa v minulosti z dôvodu slabých sociálnych a finančných pomerov viac krát s maloletou sťahovala a bývala v spoločných prenajatých priestoroch zdieľaných aj s cudzími ľuďmi. Správne však súd prvej inštancie hodnotil aktuálny stav v čase vyhlásenia rozsudku, kedy matka a to ešte pred podaním návrhu navrhovateľov vo veci samej (dňa 06.04.2021) a bezprostredne po nariadení neodkladného opatrenia (č.k. 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021), uzavrela po narodení ďalšieho dieťaťa dňa 25.02.2021, manželstvo s H. D. (dňa 17.04.2021) a od 01.03.2021 sa s novou rodinou presťahovala do samostatnej domácnosti rodinného domu v F.. Teda počas konania vo veci samej zo žiadneho dokazovania nevyplývalo tvrdenie navrhovateľov o trvalo neusporiadanom živote matky. Z výsluchu matky, jej manžela a otca maloletej ako aj maloletej samotnej nevyplývali žiadne zistenia, ktoré by nasvedčovali

tomu, že manžel matky, či domáce zázemie novej rodiny matky, jej z akéhokoľvek závažného dôvodu bráni v starostlivosti o maloletú. Doposiaľ súdu zo strany sociálnych orgánov neboli hlásené ani žiadne nedostatky v starostlivosti matky o mladšie dve deti narodené z terajšieho manželstva. Počas prebiehajúceho konania neboli súdu zo strany školy alebo sociálnych orgánom signalizované akékoľvek oznámenia svedčiace o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky maloletej v čase výkonu osobnej starostlivosti matky o maloletú pred jej odovzdaním do starostlivosti navrhovateľky neodkladným opatrením dňa 05.02.2021. Teda, že by dochádzalo k telesnému zanedbávaniu (pri zlyhaní zabezpečenia výživy, ošatenia, hygieny, ubytovania, zdravotnej starostlivosti), citové (zlyhanie v zabezpečení citových potrieb dieťaťa v oblasti lásky a emocionálnej istoty), v oblasti vzdelania (zlyhanie v zabezpečení možností vzdelávania dieťaťa). Poukazovanie navrhovateľov na spôsob starostlivosti matky o maloletú alebo jej určité pochybenia v minulosti (v predškolskom veku maloletej), vyplývajúce z jej slabej sociálnoekonomickej situácie a vážne narušených vzťahov s jej primárnou rodinou (navrhovateľkou), nemá relevanciu na posúdenie schopnosti matky zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú v aktuálnom čase. Pritom výchovné prostredie matky bude pod kontrolou štátu, kedy matka po usporiadaní svojich rodinných pomerov už v roku 2021, ktoré sa nezmenili, má možnosť a aj nespochybniteľný záujem prevziať opäť zodpovednosť za výchovu maloletej. Pokiaľ navrhovatelia poukazujú na pozitívne hodnotenie Spojenej školy internátnej, M. XX, B. ktorú maloletá od 9/2021 navštevovala a potvrdenie psychologičky o dobrej spolupráci s navrhovateľkou v súvislosti s poskytnutím psychologickéj pomoci maloletej vyplývajúcej z diagnostikovaných porúch učenia, uvedená snaha navrhovateľky a spôsob jej starostlivosti o maloletú hoc aj s pozitívnymi výsledkami v tomto smere a v prospech maloletej, nemôžu byť dôvodom na udržiavanie stavu odlúčenia maloletej od matky. Rodičia maloletej a matka ako rodič ktorému je maloletá zverená do osobnej starostlivosti, má možnosť po uplynutí obdobia od 2/2021 (počas ktorého trvala osobná starostlivosť navrhovateľky na základe neodkladného opatrenia), zvoliť maloletej školu v mieste jej aktuálneho bydliska, ako aj zabezpečiť podpornú odbornú pomoc maloletej v dôsledku jej porúch učenia či už na špeciálnej škole alebo iným spôsobom (príslušné poradensko-pedagogické centrum), pokiaľ tieto budú odborníkmi aj naďalej indikované. Tvrdenie navrhovateľov, že zo správ zo šetrenia pomerov v domácnosti matky (v čase kedy stále osobnú starostlivosť o maloletú nevykonávala) vyplýva, že nie je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú sa odvolací súd nestotožnil aj s poukazom na svoje vyššie hodnotiace závery.

29. Bude vecou súdom nariadeného výchovného opatrenia - dohľadu hodnotiť výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú v reálnom čase, keďže matka si maloletú do svojej osobnej starostlivosti prevzala až dňa 04.08.2023 (ako vyplýva z podaného návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní dňa 07.08.2023) a ktorá osobnú starostlivosť nevykonávala od 2/2021 (uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021).

30. Pokiaľ navrhovatelia namietajú nezohľadnenie odsúdenia L. E. rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/32/2019 zo dňa 14.10.2019, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste za spáchanie pokračovací zločin sexuálneho násillia voči maloletej podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. B) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. c) Trestného zákona, ďalej zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a prečinu prechovávanía detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Trestného zákona, čo bol odsúdený podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, s uložením ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou a povinnosť nahradiť poškodenéj C. B. škodu vo výške 2.000 eur, odvolací súd udáva, že táto skutková okolnosť nebola dôvodom na začatie tohto konania pre preukázanie zlyhania matky pri starostlivosti o maloletú a zanedbanie jej rodičovských povinností. Je treba povedať, že na základe týchto okolností bolo na návrh navrhovateľov na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti v roku 2018 začaté konanie na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/143/2018, v ktorom jedným z dôvodov bolo aj posúdenie zlyhania starostlivosti matky o maloletú a nezabráneniu vyššie uvedeného skutku, ktorý sa mal stať v roku 2017 (matka tento partnerský vzťah ukončila v roku 2017). V tomto predmetnom konaní (sp. zn. 22P/143/2018) súd v reálnom čase dokazoval a posudzoval výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú a dôvody návrhu navrhovateľov. Kolízny opatrovník na základe šetrenia pomerov u matky v tomto období konštatoval vytvorenie vhodných podmienok pre dieťa a nebolo zistené zanedbávanie starostlivosti z

jej strany, zo správy materskej školy, ktorú maloletá navštevovala nebolo zistené, že by predškolské zariadenie zaznamenalo akékoľvek známky zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Konanie (sp. zn. 22P/143/2018) bolo napokon v dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľov zastavené uznesením zo dňa 01.03.2019, pri ustálení dostatočnej a primeranej starostlivosti matky o maloletú. Uvedené trestné stíhanie teda nesúvisí s prejednávanou vecou, resp. nebolo dôvodom na podanie návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti o novom návrhu navrhovateľov. Pokiaľ ide o trestné stíhanie voči J. K., voči ktorému pre údajné sexuálne zneužívanie maloletej v prostredí spoločne prenajatého bytu s matkou malo dochádzať, bolo na základe oznámenia navrhovateľky vznesené obvinenie dňa 03.03.2021. Trestné stíhanie voči tejto osobe bolo následne po vykonaní dokazovania v prípravnom konaní (vrátane znaleckého dokazovania) zastavené, tak ako to vyplýva zo správy Okresnej prokuratúry Bratislava V zo dňa 31.05.2022. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedená skutková situácia vyplývala nielen z vyjadrenia prokuratúry (dozorová prokurátorka uviedla, že v priebehu prípravného konania nebol produkovaný žiaden právne relevantný dôkaz na usvedčenie obvineného J. K. za akéhokoľvek protiprávneho konania voči maloletej, teda neboli zistené skutočnosti odôvodňujúce podanie obžaloby a preto bude trestné stíhanie voči obvinenému zastavené), ale aj zo znaleckého posudku PhDr. Mgr. Eleny Fortis, PhD., znalkyňou v odbore Psychológia, odvetvia Poradenská psychológia, Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Psychológia sexuality, zo dňa 06.07.2021, zabezpečeného pre účely trestného konania ČVS: ORP-47/1-VYS-B5-2021. Na závery tohto znaleckého posudku z pohľadu vyhodnotenia existencie možného sexuálneho zneužívania maloletej J. K. a teda zlyhania matky pri starostlivosti o maloletú v súvislosti s jej ochranou, správne súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí poukázal. Námietku navrhovateľov, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal podľa nich s rozporom tohto posudku, keď si osvojil závery o kontinuálne pozitívnom vzťahu maloletej k matke a jej prirodzenej emocionálnej naviazanosti na matku a nehodnotil aj záver o tom, že maloletá má sklony k fabuláciám, fantáziám a pod., odvolací súd nevyhodnotil ako opodstatnenú, keď tieto závery posudku si zjavne neodporujú a jeho účelom bolo pre potreby trestného stíhania skúmať existenciu protiprávneho konania. Nebolo predmetom tohto konania hodnotiť správnosť záverov uvedeného znaleckého posudku pre účely trestného konania, čo bolo úlohou orgánov činných v trestnom konaní. Na čo však súd prvej inštancie správne poukázal bolo, že z uvedeného posudku bola potvrdená pozitívna citová väzba maloletej k matke a okolnosť, že maloletá zjavne nesprávne v rozpore so skutočným stavom veci interpretuje aktuálne odlúčenie od matky ako odvrhnutie, resp. odmietanie zo strany samotnej matky, ktorej bola už v tomto období (uznesením o neodkladnom opatrení 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021) z osobnej starostlivosti odňatá a zrejme jej uvedená situácia nebola primerane zo strany navrhovateľky vysvetlená. Pritom z uvedeného znaleckého posudku vyplýva, že maloletá nefabuluje na chorom podklade, ale jej konanie je podmienené s vývinovou úrovňou a nepriaznivým vplyvom sociálneho prostredia (primárnej rodiny), pričom k takémuto konaniu je u nej zrejmy doktrinálny vplyv inej osoby, osôb z rodinného prostredia a širšieho sociálneho prostredia, s odkazom na dokument (úradný záznam, prepis nahrávky rozhovoru maloletej s babkou), z ktorého vyplýva, že babka viedla rozhovor s poškodenou s vysoko sugestívnymi otázkami a usmerneniami, terminologicky okolnosti týkajúce sa vyšetrovaného skutku vyslovovala babka, ktorá maloletej podsúvala negatívne emocionálne podfarbenie verbalizovaných výrokov. Teda ide o určitú neprimeranú manipuláciu navrhovateľky maloletou v neprospech matky a tiež navádzanie maloletej ako potencionálne poškodenej na odpovede pri vyšetrovaní v trestnom konaní J. K.. Uvedené trestné konanie v zmysle vyjadrenia prokuratúry zo dňa 31.05.2022, bolo uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava V, sp. zn. 2Pv/76/21/1105-29 zo dňa 13.07.2022 podľa § 215 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku zastavené.

31. Odvolací súd nezohľadnil ani námietku navrhovateľov o nevykonaní dostatočného dokazovania súdom prvej inštancie v čase prijatia uznesenia o ukončení dokazovania pred samotným rozhodnutím, keď z obsahu stanovísk navrhovateľov a ich právneho zástupcu a ani ďalších účastníkov konania nevyplývajú ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Navrhovateľmi v odvolaní požadované nariadenie znaleckého dokazovania na posúdenie vzťahových väzieb odvolací súd vyhodnotil ako nadbytočné a nedôvodné, keď pozitívne citové a vzťahové väzby maloletej k matke vykonaným dokazovaním neboli spochybnené. Preukazovať vzťahové väzby maloletej k navrhovateľom (ako vnučky k starej matke a k jej manželovi) znaleckým dokazovaním, nebolo pre potreby rozhodnutia súdu prvej inštancie v merite veci dôvodné. Prirodzenú emocionálnu naviazanosť maloletej na matku, jej kontinuálne pozitívny vzťah k matke, ako aj túžbu po jej prítomnosti v jej živote mal súd za potvrdený aj samotným vyjadrením maloletej. Rovnako za nadbytočné odvolací súd považoval návrh navrhovateľov v odvolacom konaní na doplnenie dokazovania výsluchom označených svedkov

(ktorí by sa mali vyjadriť k starostlivosti matky o maloletú v minulosti, prípadne potvrdiť spoluprácu navrhovateľky v čase výkonu jej osobnej starostlivosti o maloletú so školou a poradenským centrom), či výsluch jej neploletého syna F. zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorého vzťah k matke je v aktuálnej rodinnej konštalácii vzhľadom na existenciu ich určitého odcudzenia kontinuálne narušený. Pokiaľ ide o výsluch navrhovateľa a otca maloletej, títo účastníci konania boli súdom prvej inštancie riadne vypočutí. Odvolací súd nepovažuje za potrebné osobitne sa vyjadrovať k osobnostným predpokladom navrhovateľky pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti a jej schopnosť budovania pozitívnych citových väzieb maloletej k jej rodičom a zabezpečenia ich vzájomného plnohodnotného kontaktu z dôvodu prijatého záveru, že zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov nateraz nie je dôvodné. Odvolací súd však aj v súlade s vysloveným záverom okresnej prokuratúry v jej vyjadrení k odvolaniu musí konštatovať, že navrhovateľka aj keď zabezpečila maloletej vhodné bytové podmienky, každodenné zabezpečenie maloletej po materiálnej stránke, pomoc pri učení a spolupracovala v záujme maloletej aj pri poskytovaní psychologickéj intervencie, nemožno ustáliť, že bola dostatočne spolupracujúcou a nápomocnou pri zachovaní vzájomných vzťahov medzi matkou a maloletou, čo treba hodnotiť ako nevyhnutnú súčasť výkonu náhradnej osobnej starostlivosti poverenej osoby. Na základe vykonaného dokazovania, ako aj samostatných vyjadrení navrhovateľov ako aj ich argumentácie v odvolaní totiž vyplýva, že navrhovateľka dostatočne nerešpektuje rolu matky v živote maloletej a v záujme maloletej nevyhnutnosť zachovania ich rodinných väzieb a citového puta. Napokon o uvedenom nastavení navrhovateľky svedčí aj jej svojvoľné konanie v súvislosti so zmenou školského zariadenia maloletej bez vedomia rodičov, uskutočnenie krstu maloletej bez vopred získaného súhlasu rodičov, rozhodovanie o podmienkach styku matky s maloletou, neposkytovanie dostatočnej súčinnosti pri ich styku (čo preukazujú podania matky v priebehu konania ktorými sa domáhala styku s maloletou neodkladným opatrením). Takýto vplyv navrhovateľky na maloletú počas výkonu jej náhradnej osobnej starostlivosti na základe neodkladného opatrenia, odvolací súd nemôže hodnotiť ako výlučne pozitívny, podporujúci, čo vyplýva najmä z dlhodobu vážne narušených vzťahov medzi navrhovateľkou a matkou (jej dcérou), a to bez ohľadu na pôvod vzniku týchto ich rodinných vzťahov v minulosti.

32. Z priebehu celého vykonaného dokazovania vyplýva, že výchovné, rodinné prostredie a celkové zázemie u matky, je svojimi podmienkami pre starostlivosť o maloletú aktuálne postačujúce. Dokazovaním zameraným na dôvody zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, možnosti matky prevziať osobnú starostlivosť o maloletú v nadväznosti na posúdenie záujmu maloletej, mal rovnako aj odvolací súd za preukázané, že neboli zistené závažné dôvody na odňatie maloletej z osobnej starostlivosti matke. Takéto rozhodnutie by nebolo v záujme maloletej keď nebolo preukázané, že by matka osobnú starostlivosť o maloletú závažným spôsobom zanedbávala resp., že po uplynutí doby po ktorú bola maloletá na základe neodkladného opatrenia v osobnej starostlivosti navrhovateľky, by nemala vytvorené dostatočné podmienky na prevzatie osobnej starostlivosti o maloletú s poukazom na potrebu zachovania primárneho rodinného prostredia pre maloletú, pri nariadenej kontrole štátu prostredníctvom dohľadu. Odvolací súd vychádzajúc z námietok navrhovateľov uvedených v odvolaní konštatuje, že tieto neboli spôsobilé vyvrátiť správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý dôvodnosť náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú starostlivo zvažil. Z okolností prípadu i s prihliadnutím k námietkam navrhovateľov prezentovaných už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, nie je možné vyvodiť záver, že ponechanie maloletej v osobnej starostlivosti matky by bolo pre maloletú neprijateľným riešením. Pokiaľ prvoradým zámerom navrhovateľov ako uviedli, je uchránenie maloletej pred sexuálnym zneužívaním, v ktorého dôsledku, resp. z podozrenia spáchania ktorého bola maloletá matke odňatá, uvedené v tomto konaní preukázané nebolo, rovnako ako tvrdenie navrhovateľov o trvalo neusporiadanom živote matky pri hodnotení jej spôsobu života a sociálneho zázemia po nariadení neodkladného opatrenia v 2/2021 a doposiaľ. Z vykonaného dokazovania nevyplýva potencialita tvrdení navrhovateľov o aktuálnom toxickom prostredí u matky z dôvodu že by sa o maloletú nemohla alebo nechcela starať.

33. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť neodkladné opatrenie ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

34. Podľa § 238 ods.3 CSP ak uznesenie ukladá povinnosť plniť, lehota na plnenie začne plynúť od doručenia uznesenia, jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. Ak uznesenie neukladá povinnosť plniť, je ním subjekt viazaný dorúčením.

35. Odvolací súd potvrdzuje správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k výroku III. rozsudku, ktorým zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V č.k. 60PPOm/5/2021, zo dňa 05.02.2021, v zmysle § 363 CMP. Odvolací súd poukazuje na dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, keď v čase rozhodnutia o ňom mal súd za osvedčené, že maloletá (8 rokov) sa ocitla v situácii, kedy je dané podozrenie z jej sexuálneho zneužívania dospelou osobou (podnájomníkom, s ktorým býva maloletá spolu s matkou v podnájme na Q. N. H. B.), preto je nevyhnutné ju dočasne zveriť do starostlivosti starej matky na zabránenie ohrozenia života a zdravia a jej priaznivého vývoja pri splnení podmienok § 365 ods. 1 CMP. Neodkladné opatrenie bolo nariadené na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, doručenom súdu dňa 04.02.2021, ktorým žiadal podľa § 365 ods. 1 CMP na tom skutkovom základe, že dňa 04.02.2021 získal informácie o podozrení zo sexuálneho zneužívania maloletej v septembri 2020 podnájomníkom v byte na Q. XX H. B., kde momentálne žije so svojou matkou, o čom maloletá porozprávala starej matke, ktorá uvedenú okolnosť nahlásila polícii /zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 28.01.2021/, pričom matka v 32. týždni tehotenstva bola do 03.02.2021 hospitalizovaná a maloletú chcela zobrať naspäť k sebe do podnájmu na Q. XX H. B., v ktorom býval aj podnájomník podozrivý zo spáchania skutku.

36. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie o zrušení neodkladného opatrenia (výrok III. v rozhodnutí v merite veci), mal súd prvej inštancie dostatok dôkazov na zhodnotenie, že dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie za uvedených podmienok dňa 05.02.2021 nariadené, v júni 2022 jednoznačne neexistovali, t.j. odpadli dôvody pre jeho nariadenie. Najmä tým, že matka nebývala v byte na Q. XX H. B., keďže už bezprostredne po nariadení neodkladného opatrenia sa vydala a spolu s manželom sa presťahovali do rodinného domu v F., kde sa snažili vytvoriť nové rodinné prostredie. Súčasne následne nebola preukázaná existencia sexuálneho zneužívania maloletej J. K. v kontinuálne prebiehajúcom trestnom konaní. Vzhľadom na prijatý záver súdu prvej inštancie v merite (výrok I.), teda správne súd prvej inštancie rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia v rozhodnutí vo veci samej, ktoré plne zodpovedalo splneniu zákonných podmienok § 363 CMP.

37. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľov vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia o vykonateľnosti výroku III. rozsudku, podľa ktorého súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle § 238 ods.3 CSP je výrok III. vykonateľný dňom doručenia rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na ust. § 354 CSP (štvrtá hlava spoločné ustanovenia), podľa ktorého na konanie podľa tejto časti (neodkladné opatrenia, zabezpečovacie opatrenia a iné opatrenia súdu) sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

38. Odvolací súd pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako prioritného kritéria pre rozhodovaciu činnosť súdu v konaní starostlivosti o maloleté deti rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom podľa ods. 2 citovaného ustanovenia poukazuje na správne právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil.

39. Návrhom doručeným dňa 07.08.2023 Mestskému súdu Bratislava II, postúpený dňa 11.08.2023 Krajskému súdu v Trnave v zmysle § 362 CMP, sa navrhovateľa domáhali zmeny neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava V č.k. 60PPOm/5/2021-17 zo dňa 05.02.2021 tak, že maloletá sa dočasne zveruje do starostlivosti starej matky A. B., R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, XXX XX B. a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci prebiehajúcej na Mestskom súde Bratislava II, sp. zn. B5-22P/19/2021 a matka bude oprávnená stretávať sa maloletou každý nepárny kalendárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., s miestom prevzatia a odovzdania v bydlisku navrhovateľky.

40. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili zmenou skutočnosti, ktoré nastali od vynesenia rozsudku, keď matka mala podľa dohody realizovať styk s maloletou od 02.08.2023 do 04.08.2023, maloletú nevrátila a oznámila, že maloletá ostáva u nej v zmysle vykonateľnosti výroku rozsudku o zrušení neodkladného opatrenia. Uviedli, že z tohto dôvodu bezprostredne kontaktovali políciu, avšak vec nebola vyriešená ani po ich oznámení ÚPSVaR-om. Poukázali na správy ÚPSVaR Pezinok zo dňa 31.05.2023, z ktorej vyplývajú nie vhodné bytové podmienky matky a výhrady ohľadne starostlivosti matky o maloletú. Spochybnili matkou uvádzaný príjem rodiny. Za dôvod nariadenia neodkladného opatrenia označili aj snahu matky zmeniť školu maloletej do F.. Poukázali na správu z Centra poradenstva a prevencie od F. F., z ktorej vyplýva, že navrhovateľka má záujem pomáhať maloletej a na čestné vyhlásenie p. P. M., ako sa matka správala pred školou v deň ukončenia školského

roka (že používa hanlivé slová na osobu navrhovateľky). Za nové okolnosti, ktoré by mali osvedčovať dôvodnosť ich návrhu uviedli, že dňa 11.09.2022 maloletá prišla od matky vyhádzaná a matka nedodrжала termín odovzdania, dňa 27.11.2022 prišla naladená proti celej ich rodine, dňa 11.12.2022 boli porušené pravidlá telefonovania s matkou bez prítomnosti navrhovateľky, dňa 04.02.2023 matka nezabezpečila prípravu maloletej na vyučovanie a maloletá prišla v zlom psychickom stave (rozladená), dňa 26.02.2023 nebola opäť naučená, dňa 04.06.2023 prišla od matky doštipaná zrejme plošticami, dňa 30.06.2023 matka v škole urobila scénu a išla za riaditeľkou školy, aby maloletú zo školy odhlásila. Okolnosť, že matka sa bez ohľadu na právoplatnosť rozsudku vo veci dožaduje zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti a robí nepríjemnosti im aj maloletej označili za urgentnú situáciu.

41. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré je možné začať bez návrhu.

42. Podľa § 325 ods. 1 Zák. č. 160/15 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

43. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej.

44. Z dikcie Civilného sporového poriadku § 325 a nasledujúce je zřejmé, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie, s poukazom na § 2 ods. 1 CMP predstavuje § 362 CMP výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie kreovanej v sporovom konaní. Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Využitie predmetného ustanovenia odvolacím súdom by z hľadiska aplikácie malo prichádzať do úvahy len ako ultima ratio, t.j. ako posledné možné riešenie. Rovnako prísne by mal súd hodnotiť aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ je podaný v štádiu odvolacieho konania.

45. Vzhľadom na prijatie rozhodnutia odvolacím súdom v merite veci a jeho vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní (§ 362 CMP), podľa § 2 ods. 1 CMP, § 328 ods. 1 CSP zamietol ako nedôvodný.

46. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

47. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).